

TÖRÖKSZENTMIKLÓS ÉS VIDÉKE

III. évfolyam, 1. szám

1992 JANUÁR

19,50 Ft

FÜGGETLEN KÖZÉLETI LAP

„...az embereknek általában szelektív a memóriája, és a múltból azokra a jelenségekre, történésekre emlékeznek, amelyek valamilyen formában igazolják jelenlegi helyzetüket, viselkedésüket” - mondja Bródy János a negyedik oldalon található interjúban.

A
forma
marad, a
tartalom
változik

cím
alatt
megtud-
hatjuk,
milyen
válto-
zások
várhatóak
az
egész-
ségügyi
ellátás-
ban.

A közhiedelmekkel ellentétben
az önkormányzatok
bevételei csak kis részben
keletkeznek helyi adókból.
Ez városunkban mindössze
2-3 százalékot jelent.

A HELYI ADÓKRÓL SZÓLÓ
CIKKÜNKET
A HATODIK OLDALON
OLVASHATJÁK.

*Rajzol, fest, fafaragással,
szövéssel és tűzzománcokk
észítésével foglalkozik,
mint alkotóművész.
Szerencsésnek
mondhatja magát,
mert azt teheti,
amit szívesen csinál.*

Sindel Mihályról
készült portré a hetedik
oldalon.

1991. november 30
- december 2. A szovjet
emlékmű-bontás utolsó
pillanatai

ELTELT EGY ÉV...

Képössze-
állításunkat
megtalálják
a középső
oldalakon.

Hírek - röviden

Népművészeti és iparművészeti vásár, valamint családi vasárnap volt december elején a városi művelődési központban immár a hagyományoknak megfelelően. Ilyenkor megszokottan a Téliapóval találkozhatott itt a város apraja-nagyja, s míg a gyerekek agyagoztak, nemeztek, ajándékokat készítettek, játszottak, videoztak, a felnőttek szücs, fazekas, játékkészítő, bordízműves, ékszerész kézművesek áruinak választékában kereshették a karácsonyi ajándékot szeretteik számára.

December 19-én rendkívüli ülést tartott Törökszentmiklós város képviselő-testülete. Ezen a testület fennállása óta először zárt ülésen, több mint három órán át tárgyalta a Hunyadi úti iskola igazgatójának ügyét. A viharos zárt ülésről Szegő János polgármester a következő tájékoztatást adta:

A Legfelsőbb Bíróság hatályon kívül helyezte azt a VB-határozatot, melynek értelmében Péter Józsefnét (még 1990. júniusában) egy évre bízták meg a Hunyadi úti Általános Iskola vezetésével. Megállapította a Legfelsőbb Bíróság határozatában, hogy Péter Józsefné kinevezése 1995. július 31-ig szól.

Törökszentmiklós város képviselő-testülete tudomásul vette a Legfelsőbb Bíróság határozatát, és Péter Józsefnét a Hunyadi úti Általános Iskola igazgatójának tekinti 1990. augusztus 1-jétől.

Ezt követően a testület meghallgatta a Kulturális Bizottság jelentését, melyben a Hunyadi úti Általános Iskola általános helyzetét és a kialakult új körülményeket értékelte a bizottság. A szakmai bizottság summázott véleménye az volt, hogy a Hunyadi úti Általános Iskolában kialakult helyzetben az iskola megfelelő működtetése nem biztosítható Péter Józsefné vezetésével. Ezért a képviselő-testület 1991. december 20-i hatállyal felmentti Péter Józsefnét a Hunyadi úti Általános Iskola igazgatói megbízása alól. Ezután került megtárgyalásra a Hunyadi úti Általános Iskola igazgatói posztjának betöltése. Törökszentmiklós város önkormányzata az 1992. január 1-jétől 1996. július 31-ig tartó időszakra Meszesán Jánost bízta meg a Hunyadi úti Általános Iskola igazgatói feladatainak ellátásával.

Az önkormányzati ülésen úgy döntött a képviselő-testület, hogy az újraalakult Katolikus Népkör kezelésébe adja a Hunyadi út-Kossuth út sarkán álló épületet teljes egészében. Az ott működő intézmények elhelyezését az önkormányzat másutt biztosítja.

MINDENKI KARÁCSONYA

Műsor a szeretet ünnepére

A MINDENKI KARÁCSONYA programjában az idős magányosok szeretetvendégségét december 22-én délután tartották. Már egy órával előtte jöttek a szelírozsa minden

irányából a baráti szóra, melegségre vágyó, magánytól szenvedő emberek. Az Ipolyi Arnold téri iskola nagy ebédlője zsúfolásig megtelt.

Szegő János polgár-

mester úr köszöntette a több mint háromszáz ünneplő vendéget. Megható perceket szereztek mindenkinek a kis műsor szereplői. A Petőfi úti óvoda ökumenikus csoportja ügyesen, bátran előadott betlehemes játékával a karácsony lényegét fejezte ki. Dr. Laczkó Béla prépost úr elismeréssel szökölt a legkisebbek teljesítményéről, és békés, szeretetteljes ünnepeket kívánt mindenkinek. Utána tea és sütemény mellett folytatódott a beszélgetés.

A városi Vöröskereszt, a művelődési központ, az önkormányzat, a Független Kisgazdapárt, a Katolikus Népkör és a Kereszténydemokrata Néppárt segítségével valósult meg a vendéglátás, amellyel csomaggal is megajándékoztak minden idős jelenlevőt. Köszönetet mind azoknak, akik adakoztak, és akik erejükkel nem kímélve előkészítették, lebonyolították ezt a sikeres rendezvényt a szeretet és emberség jegyében!

Hajnal Józsefné

Nagycsaládosok vetélkedője

Délután 4 órakor szaloncukorral, almával, gyertyával megterített asztal várta a három vagy többgyerekes családokat a Vasas Művelődési Házban.

A rendezők: a Magyar Demokrata Fórum helyi szervezete, az OTP helyi kirendeltsége és a művelődési központ már másodízben hívták meg őket játékos ügyességi vetélkedőre a Mindenki Karácsonyan. A résztvevő 10 nagycsalád közül többen már tavaly is eljöttek.

Megkezdődött a verseny. A nők nyakendőkötéssel bíbelődtek, a férfiak gombvarrásból vizsgáztak. Akadt olyan apuka, aki 3 perc alatt húsznál is több gombot varrt fel. A nagyobb gyerekek szívesen vettek részt a szendvicsszítő versenyben, melynek eredményét azonnal elfogyasztotta a család. A legapróbbaknak is jutott munka, ők az elguruló ping-pong-labdákért bújtak az asztalok alá. Vidőám zsiabongással telt meg a terem.

A vetélkedő szünetében a Kölcsey úti Általános Iskola 4. osztályosainak népi táncában gyönyörködtek. Még né-

hány feladat, és a három tagú zsűri eredményt hirdethetett. (Kóródi Béláné, az OTP kirendeltség-vezetője, Mészáros János MDF-es alpolgármester és az egészségügyi kérdéseket szakmai szemmel figyelő dr. Várhelyi Dániel körzeti orvos.)

A rendezvényt jelenlétével megtisztelte Szegő János polgármester úr is.

A családok köszönték a vendéglátást az MDF-szervezetnek, művelődési központnak és a Vasas Művelődési Háznak, a díjakat az OTP kirendeltségének és a Polgármesteri Hivatalnak, akik minden családnak ajándékcsomagot készítettek. A legszebb ajándék az ERNŐBUSZ felajánlása volt: január 18-án buszkirándulásra viszi a családokat a Mátrába.

Igazi köszönetet azonban a nagycsaládosok érdemelnek. Nem kis áldozatot vállalva nevelik gyerekeiket, erőt és szeretetet sugároznak. Köszönjük nekik a hitet, melyet a jövőbe vetnek, a derűt, hogy felül tudnak emelkedni a mindennapok nehézségein.

-ve-

A városért

Líraian

Szeretem ezt a várost. Itt születtem, és - leszámítva az öt egyetemi esztendő - születésem óta itt élek. Nem elfogult vaksággal szeretem, mint a kamaszok első szerelmüket, hanem valahogy úgy, illúziók nélkül, ahogyan egy kitartó, hűséges élettársat szeret az ember. Látom hibáit, fogyatkozásait, tudom, hogy vannak nála szebbek, gazdagabbak, olykor meg is mondom róla a véleményemet, de az fáj, ha mások, kívülállók szólják le. Fájdalom, hogy már Széchenyi is úgy említi naplójában, mint az elmaradottság fészékét. Szomorú, hogy az irodalomba is így vonult be a kitűnő XX. századi magyar költő, Szabó Lőrinc által:

"Földrészek nyílnak föl szememben -
hiába: nincs itt semmi:
Törökszentmiklóson vagy Fegyverneken
nagyon keserves
egyedül lenni.
Határok! Európa! Szárnyak! -
Jaj, nem fog a sáron a hitnek, a
vágynak
semmi hatalma,
mert errefelé csak az van:
sár, sár és fáradt
közöny vagy bánat
emberben és kuvaszban..."

Igaz, azóta (a húszas évek óta) történt itt is egy s más, a sár talán most kevesebb; de a lényeg, a régió viszonylagos elmaradottsága nem változott. És talán a hit sem lett sokkal több, a közöny sem kisebb.

Tárgyilagosan

A Városfejlesztési Alapítvány kuratóriuma 1991. december 13-án meg-

alakult, és megtartotta első ülését. Az önálló jogi személyként működő testületbe a Polgármesteri Hivatal delegált három személyt: Pócs Andrásné, Tekse Andrást és Kozák Mihályt, további három tagját pedig az

Két hangnemben

önkormányzati testület hagyta jóvá a polgármester úr javaslata alapján. Ez utóbbi három személy: dr. Barnabás Ferenc nőgyógyász főorvos, dr. Fehér Imre gimnáziumi tanár és Szabó József református lelkész. A kuratóriumon belül e három tag feladata, hogy a város lakosságát képviselje, amikor az alapítvány pénzének felhasználásáról döntés történik.

Az alakuló ülésen a kuratórium megválasztotta elnökét Szabó József, valamint ügyvezető titkárát Kozák Mihály személyében, és rögtön munkához is látott.

Az alapítványtevők jóvoltából a kuratórium jelenleg hétmillió forinttal gazdálkodhat. Ez nem kis összeg, ám a legfontosabb soron következő nagyberuházásokhoz képest - amilyen pl. a telefonhálózat vagy az új gázfogadó állomás létesítése - mégis elenyészően csekély. A kuratórium szeretné ezt az összeget közmegelegedésre, valóban a város minden lakójának javára felhasználni. Ezért ezúton kéri egyrészt az alapítványtevőket, másrészt a város minden olyan polgárát, aki a közügyek iránt érdeklődik és felelősséget érez, hogy közvetlenül szóban vagy pedig levélben tegyenek javaslatot a pénz felhasználására.

A kuratórium tagjai többek között a következő javaslatokat vetették fel:

- Forgalmi jelzőlámpák elhelyezése a Kossuth Lajos úton legalább két helyre: a Táncsics Mihály úti és a Pánthy (azelőtt Május 1..) úti kereszteződéshez. (Mindenkinek tudja, aki közlekedik, hogy a városunkon áthaladó 4-es főútvonal így, irányítás nélkül hovatovább lehetetlenné teszi a gyalogosforgalmat. A jelzőtábla és a zebra nem elég ahhoz, hogy a járművek vezetőit megállásra készítse. Állandó életveszélyt jelent az óriási járműforgalom főként a gyermekek és az idős emberek számára.)

- Ravatalozó építése a katolikus és a református temetőben. (Városi ranghoz és elhunyt szeretteink emlékéhez egyaránt méltatlan körülmények között vagyunk kénytelenek végső búcsút venni halottainktól, a szabad ég alatt, kitéve az időjárás viszontagságainak. A miénknél sokkal kisebb települések is megoldották már, hogy e végső, kegyeletes aktusra kulturált körülmények között kerülhessen sor.)

- A városi műemlékek helyreállítása, állagmegóvása (a Kossuth-szobor és a világháborús hősi emlékmű talapzata romlásnak indult), utak, terrek, parkok szépítése.

Ez utóbbi célmegjelöléssel kapcsolatban felvetődött egy városszépítő egyesület létrehozásának gondolata. Ez a kuratóriumtól teljesen független társadalmi szervezet lenne, amely a városért tenni akaró lakálpatrióták tevékenységét szervezné, koordinálná, de együttműködhetne a kuratóriummal, és attól pénzübeli támogatásban is részesülhetne.

Várjuk az ötleteket, javaslatokat vagy a kuratórium címére (azonos a polgármesteri hivataléval), vagy az újság szerkesztőségébe (művelődési ház). Ugyancsak várjuk a vállalatok és magánszemélyek további adományait, hogy minél több közös célunkat minél előbb megvalósíthassuk. Az alapítvány betétjét a helyi OTP kezeli, számlaszáma: 824 00057 1.

Fehér Imre

Megnyílt a Róbert Söröző

privát üzlet Törökszentmiklós, Táncsics út 16. alatt

Nyitva: 6-24-ig, minden nap. II. osztályú italárak.

Az ételárak III. osztályúak. Előfizetéses étkeztetés január 20-tól.

*Az érdeklődők
jelentkezését
várjuk egész nap*

Varga Sándor
üzletvezető

Bródy-koncert a Pódiumteremben

Aki most is olyan, mint húsz évvel ezelőtt

- Hogyan is volt ez? Mi is történt itt velünk? - Valószínűleg velem együtt sokan tették fel maguknak ezt a kérdést a közül a közel százötven néző közül, akik másfél órát szinte testközelben tölthettek el Bródy János-sal, a múlt év december elején a művelődési központ pódiumtermében. Mert mintha az nap este egy kicsit elvarázsolták volna a nem egészen teenager korú közönséget. Természetes, hogy elmentünk, hiszen szeretjük, no de arról szó sem volt, hogy mi leszünk a Micimackóból Malacka, hogy kórusban "zikzik"-elünk, mi adjuk vastappsal az ütemet, aztán meg majdnem tombolunk, mert a sokadik ráadás után sem akarjuk leengedni a színpadról. Pedig mégis ez történt. Bródynak sikerült a lehetetlen, ha kis időre is, de visszavezetett bennünket húsz évvel ezelőtti önmagunkhoz. Azzal, hogy ő most is ugyanolyan, amilyen húsz évvel ezelőtt volt.

- Azzal léptél a színpadra, hogy akik ismernek, tudják, hogy tíz éve ugyanazokat a mondatokat mondd, te legalább ugyanazokat. Később mégis tőlünk kérdezted, hogy ugyanaz vagy-e, aki voltál. En most meggyőződtem, hogy igen, de te mintha kételkednél ebben. - jegyeztem meg Bródy Jánosnak.

- Nagyon nehéz kérdés ez. En azt gyanítom, hogy az embereknek általában szelektív a memóriája, és a múltból azokra a jelenségekre, történésekre emlékeznek, amelyek valamilyen formában igazolják jelenlegi helyzetüket, viselkedésüket. Valószínűleg nekem is ilyen a memóriám, s ezért úgy gondolom, talán lehetek én is kicsit más, mint régen, vagy éppen lehetnék más-milyen is. Az is lehet, hogy a hallgatók - mert ők is szelektívek - emlékeznek más-ként. En úgy érzem, hogy nem változtam, de az a kérdés - és itt van az elbizonytalanodásom -, hogy így látják-e a nézők is, akiknek van rólam emlékezetük. Ezért kérdezem meg mindig, hogy az vagyok-e, aki vagyok, akinek látszom, mások olyanok látnak-e,

amilyenek én hiszem magam. Hiszen annyi minden változott, s annyi minden lehetne másként is.

- Maradjunk az utolsó mondatodnál: lehetne minden másképp is. Nekem úgy tűnik, a dalszövegeid pesszimistábbak, mint bármikor valaha voltak. Gondolok itt elsősorban Koncz Zsuzsa Illúziók nélkül c. lemezére. Mintha nagyot csalódtál volna a várt változásokban.

- Nem tartom magam pesszimistának. Teller Edének van erről egy na-

A dalok lényege ugyanaz marad.

gyon frappáns megfogalmazása. Ő azt mondta, hogy pesszimista az, aki pontosan tudja, mi jön, és annak nagyon nem örül. Optimista viszont az, aki tudja, hogy a jövő bizonytalan, s ezért még nagyon sok minden elképzelhető. Sok minden jó is. Ilyen értelemben tehát én bizonytalan vagyok, de optimista is, mert elképzelhető, hogy a jövő még örömeket és meglepetéseket is tartogat számunkra. Most például a Demokratikus Charta alakuló gyűléséről jöttem s nagyon jó érzés volt, hogy ebben az iszonyúan szétszakadt világban ismét egymásra találtak emberek. Úgy láttam, megint jelentkezik egy összetartási igény, az az igény, hogy találjunk egy közös nyelvet, amelyen megfogalmazhatjuk azokat a célokat, amelyek elérésére mindenkinek törekednie kellene. Még akkor is, ha tudjuk, ezek a célok sokfé-

leképpen magyarázhatók, elérésükhöz többféle út vezet. Kiderült, hogy a mindennapos, kicsinyes politikai, hatalmi csatározások közepette van egy kis közös álom arról, ami még nem valóság ugyan, de ha már közösen álmodunk róla, nagyobb a lehetőség, hogy valóra váljon. Ezért is kérdezem meg a közönséget, hogy olyanok lát-e, amilyen vagyok. Mert ha igen, akkor ő sem változott.

- És milyenek látod a közönségedet? Ők is optimisták? Partnerek az álmokban?

- Azok, akik eljönnek rám, úgy tűnik, igen. Általában kiderül, "összetartozunk mi még". Az is biztos, hogy az emberek nagy része sokkal türelmesebb, toleránsabb, sőt bölcsebb is, mint a mai politika.

- Ezen az estén inkább a középkorosztály képviselte magát, de akadtak azért szép számmal fiatalok is. Ők mennyire vevők arra, amit csinálsz, mennyire értik meg a gondolataidat?

- Ez egy nagyon érdekes dolog. Megfigyeltem, hogy azok a gyerekek szeretnek, vagy szeretik általában a '60-as évek generációját, zenéjét - Zorán, Koncz Zsuzsa -, akik jóban vannak a szüleikkel. Már-már a mi generációnkbeli szülőkkel. Ezek a szülők

mint bármelyik előttük lévő generáció. S ők élményeiket felnőttekként sem felejtették el, s éppen ezért nem úgy viszonyulnak utódaikhoz, mint hozzájuk az ő elődeik. Baráti, emberi kapcsolatban vannak gyerekeikkel, s éppen ezért a gyerekek nem fordulnak a történelemből megismert módon szüleik ellen, nem láznak ellenük, inkább felnéznek rájuk. Nagyon sokszor hallok a mostani tizenévesektől, hogy de szerettek volna a '60-as években fiatalok lenni. Persze ez becsapós is lehet, hiszen én nem véletlenül éppen velük találkozom. Bár úgy tűnik, egyre több fiatal jön el meghallgatni bennünket, s meg is értik mondanivalónkat.

- Befejezésként had kérdezzem meg, milyen évet zártál, s mik a legközelebbi terveid?

- Viszonylag mozgalmas évem volt az idei. Két olyan nagylemez is megjelent, amelyet részben a magaménak tekintek. Az egyik a Koncz Zsuzsáé, a másik Halász Jutkáé. Tudod, a Vannak még rossz gyerekek. Ezeknek én írtam a szövegét, én voltam a producérük is. Aztán most úgy alakultak a körülmények, hogy mire a lapotok megjelenik, már piacon lesz egy kislemezem, amelyik egyik

„Nagyon sokszor hallok a mostani tizenévesektől, hogy de szeretnének fiatalok lenni” - mondja Bródy János, aki a koncert végén autogramot adott kedvelőinek.

nem felejtették el a '60-as éveket. Akkor egycsapásra nagyon mások lettek az értékek, gyökeresen megváltozott a generációk közötti kommunikáció, korosztályok találtak egymásra. És az akkori fiatalok sokkal nyitottabbak lettek,

oldalán egy Juliánus barát történetéről szóló, '60-as évek dal lesz. És persze továbbra is koncertezek, ahová hívnak, mindenhová elmegyek, mert a közönségemet nagyon szeretem.

Pásztor

Valamelyik nap a tva reggeli hírműsorában mutattak egy pesti önkiszolgáló éttermet, ahol a pörköltszaft önálló tételként szerepel az étlapon.

A hírennyi, s önmagában nem is nyomasztó. Az persze más kérdés, hogy a saft azért önálló étel, mert a vendégek közül sokan csak azt kérték a puszta kenyérhez, esetleg valamiféle körethez. Gondolom, azt még Kónya Imre sem mondaná, hogy biztosan csak azért, mert olyan rosszul főznek. Szóval, annyira nagy sikere volt a saftnak, hogy a pörkölt már nem győzte, így kénytelenek voltak az önkiszolgálóban csak saftot főzni.

A tapasztalt TV Híradó néző persze kapásból tudja, hogy ez csak egy "minorita kisebbség", s különben is az ellenzék fúj fel egy ilyen szélsőséges esetet, amit ugye a "pártállamban" nem lehetett, pedig ezt onnan "örököltük". Minden bizonnyal így van, bár elég sok önkiszolgáló étteremben megfordultam, de sehol sem láttam a saftot étrendi ajánlatként.

El is játszogathatnánk az ötlettel, hogy a különböző saftokat miképpen lehetne reklámozni, hogy kicsoda konjunktúrája lehetne a saftoknak, s hogy ki mekkora vagyonokat keresett "műszafton" - ha nem lenne ez kifejezetten visszataszító és izléstelen.

Kormányzópárt és ellenzék ide vagy oda, visszaemlékezve a "rendszerváltozást" megelőző időre, az akkori ellenzék egyik tömörülése sem ezt a "szaftos változatot" célozta meg.

Az ilyen és ehhez hasonló esetekből "vidáman" - mindenestre lelkiismeretfurdalás nélkül - politikai tökélet kovácsolhatna az ellenzék, de - azt hiszem, itt jóval többről van szó.

Ha csak egyes emberi sorsokat próbálunk megragadni - képzelnék el annak az évtizedeket munkaversenyekkel, kommunista műszakokkal, s az ezekben vetett hittel ledolgozott embernek a lelkiállapotát, világszemléletét, aki napon-ta azon retteg, hogy délben lesz-e tizennégy forintja

pörköltszaftra, s másik öt kenyérre vagy tarhonyára.

Na, és melyikünk lehet biztos abban, hogy nem ez a sors vár rá vagy szüleire, gyermekére, unokáira?

Allunk a sorban, izzadt tenyerünkben szorongatjuk az összekuporgatott-kéreggetett fémpénzeket, azon izgulunk, hogy jut-e -

kellene nyitni országszerte, vagy adminisztratív kötelezővé kellene tenni a pörköltszaft étlapon tartását államilag maximált árakkal, bár azt hiszem, ez menne a legkönnyebben, ismerte a kormányzati mechanizmust.

Azt végképp nem hiszem, hogy a kormány leg-

egyáltalán szabad-e tiszta, nyugodt álom reményében kormányzati gépcserékre gondolni - számolni, amíg emberek a 19 forintos ebédjükben is veszélyeztetettek?

S persze az önkormányzatok. Ők már igazán nem passzolhatják tovább a labdát. Hogy mit fognak csinálni, most még - 1991. decemberében - jósolhatatlan.

A költségvetésük valószínűleg szét fog szakadni. Ha iskolákat működtetni akarják, jócskán kell támogatás a kvótán felül is. A katasztrofális infrastruktúra kiépítése reális és jogos lakossági követelés. Ráadásul illik valamit felmutatni most már a választóknak is, s a nyomorgók nem "mutatnak" olyan jól, mint egy frissen aszfaltozott út, vagy egy új telefonközpont. S vajon hány választópolgár mond le megdolgozott adóforintjairól - telefonról, csatornáról, útról - a szegények javára?

Emberi dolgok ezek, ez maga a valóság, s a valóságot tudomásul kell venni, mert a kibúvók és magyarázatok csak a megoldást nehezítik - feloldhatatlan ellentmondásokat teremtvén a lelkiismeret számára. Hány embert láttam-hallottam szidalmazni koldusokat, "csavargókat", nincsteleneket, - mintha saját jobb helyzetük miatt érzett - felesleges - szegényérzetükért akartak volna bosszút állni. Többségünknek minden forintja "beosztott", s jópárunk "dühöng", hogy nem tud adni...

Ja, igen: az önkiszolgáló éttermet privatizálni fogják, s lehet, hogy 1992-ben a pörköltszaft lekerül az étlapról - s csak ezért nem lesz olyan vendég, aki nem rendel saftot üresen, esetleg 1-2 szelet kenyérrel vagy tarhonyával. Ez is egy módja a szegénység "eltüntetésének" - hiszen ezután majd nem mondhatjuk, hogy van, akinek csak üres saftja futja - vagy arra sem.

Kakuk Imre

A SZAFTOS VÁLTOZAT

egyáltalán van-e - saft, hogy annyiba kerül-e mint tegnap, mert újságot már régóta nem vehetünk, a tv és a rádió áramot fogyaszt, nem tudjuk, változtak-e az árak tegnap óta. Allunk - nagyszülők, szülők, gyerekek és unokák - a sorban, és azért fohászokodunk, hogy az előttünk állók gazdagabbak legyenek nálunk, hogy ne pörköltszafatot kérjenek, hogy nekünk is jusson.

- "Bolond, bolond világ". - Itt talán abba is kellene hagynom a cikket, de nem bírom. Ugyanis úgy vélem, ezért valaki felelős, de a "J'accuse" helyett, a felelősségrevonás és mutogatás helyett inkább orvosolni kellene a bajt. Az biztos, hogy felelős kormány (állam, parlament stb.) nem bízhatja ezt pusztán a jótékonykodásra s a kevésbé elesettek adakozó kedvére. A töke nélküli - mivel a költségvetés "kisemmiszte" - társadalombiztosítás pedig jövedelmünk befizetett több mint 50 százalékáért csak az esetleges segélyezést tudja viszont felkínálni nyugdíjas éveinkre. (Már ha megérjük - s egyáltalán érdemes-e megélni.)

Azt sem hiszem, hogy "állami ingyenkonyhákat"

szimpatikusabb - s talán az egyetlen - hiteles tagja, a népjóléti miniszter nyakába lehetne, kellene varni az egészet, hisz ő már eddig is jóval többet tett ez ügyben, mint úgy együtt a többiek.

Nem tudom megállni: ha belegondolok abba, hogy emberek napi 19 forintokat számolgatnak-kuporgatnak, s közben a minisztériumok előtt ott állnak a frissiben vásárolt Fordok (persze, kicsoda megtakarítás: üzemanyag, biztosítás, súlyadó! - leghamarabb 4-5 év múlva érezhetően, bár a tényleges "megtérülés" csak 10-12 év múlva lehetne kimutatható, de akkorra már rég lecserélik őket).

Nem bánom, vegyék nyugodtan "ellenzékieskedésnek", de azt hiszem, az már nemcsak az ellenzéki szemeket csípi, ha a nyugati ihletésű és finanszírozású Phare-program "magyar változatában" a szociális támogatások többszörösét szánják a kormányzati adminisztráció korszerűsítésére. Igaz is, kicsoda demagógia: egy darab kormányzati IBM-ből hány pörköltszaftos ebédre futná? Nem hiszem, hogy ily módon kellene feltenni a kérdést. Inkább úgy, hogy

OKOK, MÉRTÉKEK, KEDVEZMÉNYEK

Helyi adókról dióhéjban

Azt hiszem, nem szorul különösebb magyarázatra, hogy mi is az adóztatás célja, funkciója. Az adóztatás nem magyar találmány, világszerte függetlenül attól, hogy milyen az országok társadalmi berendezkedése, működtetnek különböző adórendszereket. A jövedelemelvonás egyik fő formája az adó, célja a társadalmi közkiadásokhoz való hozzájárulás megteremtése.

Az általános európai gyakorlat szerint vannak központi és helyi adók. A központi adó az állami költségvetés, a helyi adó a helyi önkormányzat költségvetésének bevételeit képezi. A közhiedelmekkel ellentétben az önkormányzatok bevételei csak kis részben keletkeznek helyi adókból - országosan átlag 8-10 százalék, városunkban 2-3 százalék! - fő forrása változatlanul az úgynevezett normatív állami támogatás.

A mai adórendszerünk szerkezete európai mércével mérve is korszerűnek mondható. Főbb elemei: a személyi jövedelmi adó, vállalkozási nyereségadó és az általános forgalmi adó. Ez egészült ki 1991-től kezdődően a helyi adók rendszerével. A helyi adók rendszeréről kiadott törvény önmagában nem jelent adófizetési kötelezettséget. Ez csak egy lehetőség, az önkormányzat döntésétől függ, hogy él-e vagy sem a helyi adóztatás alkotmányos jogával.

A helyi adózásról szóló törvény keretjellegetű törvény, az adómegállapítási joggal csak a garanciális szabályok keretein belül lehet élni. Például:

- a törvény által rögzített adómértékek maximumát nem lehet

- túllépni,
- egy adótárgy után csak egy féle adó állapítható meg,
- törvényben biztosított mentességi kör nem szűkíthető le, de helyi körülményeket figyelembe véve a kör bővíthető.

Tekintsük át, hogy az önkormányzatnak milyen helyi adók bevezetésére lehetett jogosultsága.

Vagyon típusú adók körében:

- építményadó,
- telekadó,

Kommunális jellegű adókon belül:

- kommunális adó magánszemélyekre és vállalkozókra,
- idegenforgalmi adó,
- helyi iparüzési adó.

A városi önkormányzat helyi adók bevezetésére csak nehezen, hosszadalmas, mindenre kiterjedő mérlegelés után szánta rá magát, erre rákényszerítették a körülmények.

1992. január 1-jével hatályát veszítette valamennyi - a gépjármű- és földadó kivételével - tanácsai adó. Megszűnt a gazdálkodó szervek által eddig fizetett 6,5 millió forintot kitevő telekhasználati és igénybevételei díj is. Tehát a megszűnt adók bevétele kiesett a városi önkormányzat költségvetés-bevételeiből.

A bevételi források kiesésének pótlására hozott 2. önkormányzati rendelet a bevételi szempontok mellett törekedett a célszerűsége s arra, hogy a bevezetett két adónem a legigazságosabban és a legszélesebb körben legyen alkalmazható.

Érdemes megismerni a két bevezetett adónemmel:

1./ Magánszemélyek kommunális adója:

Kommunális adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki a város területén építménnyel (lakás és nem lakás céljára szolgáló épület) vagy beépítetlen belterületi földrészlet tulajdonjogával rendelkezik, illetőleg azt terhelő vagyoni jog jogosultja.

Vagyon értékű jogok:

- tartós földhasználati jog,
- haszonélvezeti jog,
- használati jog,
- földhasználati jog,
- bérleti jog.

A fentiekhez sorolandó még a nem magánszemély tulajdonában álló lakás bérleti joga is.

A kommunális adónem néhány új vonására érdemes felfigyelni, mert:

- a kommunális adó nem a településfejlesztési hozzájárulás (közismerten: teho) továbbfejlesztett változata, ennél nem a lakosság szavazata dönt, bevezetése az önkormányzat szuverén döntésén alapul,
- a kommunális adót nemcsak az ingatlan tulajdonosok, hanem a lakásbérlet is fizetik, hiszen az infrastruktúrát mindenki igénybe veszi.

A helyi rendelet részletesen felsorolja az adómentesség, illetve adókedvezményezett köreit. Lássunk sokakat érintő példákat:

- A kommunális fejlesztések (út-, járda-, víz-, gáz-, csatornaépítés stb.) megvalósításához a helyi lakosság dicséretes módon, anyagi erejéhez mérten - sőt azon felül is! - eddig is hozzájárult. Az ilyen anyagi befektetéseket az önkormányzati rendelet kedvezményezi azáltal, hogy ennek összegét az állampolgárok a teljesítendő helyi adókból teljes egészében levonhatják,

sőt, ha közműfejlesztésre fordított összeg az adott év helyi adók összegét meghaladja, a következő év (évek) helyi adójából is levonhatja.

- Nem a helyi adóhoz kapcsolódik, de fontosnak tartom megemlíteni, hogy az állampolgárok a fizetendő helyi adókat teljes egészében levonhatják a személyi jövedelemadó alapjából.

Az adó alapja: magánszemély tulajdonában lévő építmény, telek vagy bérleti jogviszony.

Az adó mértéke adótárgyanként, illetve bérleti jogonként 500 forint A törvény ezt 3.000 forintban maximálja!

2./ Helyi iparüzési adó:

Adókötelezettség terheli a város területén végzett iparüzési tevékenységet. Az adó alanya a vállalkozó, amely lehet

- magánszemély,
- jogi személy,
- egyéb szervezet.

Egyéb szervezet lehet:

- jogi személyiséggel nem rendelkező társaság,
- szakcsoport,
- gazdasági társaság,
- társasház, garázsszövetkezet,
- építőközösség,
- minden más jogi személyiséggel nem rendelkező személyi egyesülés.

Meghatározott körben és esetekben a helyi rendelet adómentességet biztosít, illetve adókedvezményre is ad lehetőséget. Pl. adómentességet, illetve adókedvezményt élvez az a vállalkozó, aki helyben munkahelyteremtő vállalkozásba kezd és legalább öt éven keresztül 10-30 fő részére biztosít munkalehetőséget.

Az adó alapja rendszeresen folytatott iparüzési tevékenység esetében az értékesített termék, illetve a végzett szolgáltatás nettó árbevétele.

Az adó mértéke ezrelékben van megállapítva. Magánszemélyek esetében 0,5, jogi személyek és egyéb szervezetek esetében 1, szeszforgalmazók esetében 1,5 ezrelék.

A törvény a helyi iparüzési adó mértékét az adóalap 3 ezrelékében maximalja.

A helyi adókról alkotott rendeletek valószínűleg nem lesznek közzétett olvasmányok, nem fogják az állampolgárokat jókedvre deríteni. Igazuk is van! De igaz van az önkormányzatnak is, amely nem azért vetette ki a minimális mértékű adókat, mert erre a törvény alapján szuverén joga van, hanem azért, mert a körülmények erre a népszerűtlen lépésre rákényszerítettek.

Galsi Lajos

“Számomra a tanítás és képalkotás egyformán alkotói élmény”

Portré Sindel Mihályról

Van-e Törökszentmiklósnak művészeti élete? Vajon mit válaszolna erre a kedves olvasó? - teszem fel a kérdést önmagamnak. Egy gyermekmunkákból álló kiállítás rendezésének előkészítése közben felvetődött, hogy a helyi felnőtt képzőművészek munkáit is be kellene mutatni. Mindenesetre így jutottam az ötlethez, hogy illeme megismertetni az emberekkel az itt dolgozó mestereket, akik nálunk "csinálják" a képzőművészetet. Kedves régi rajztanárom lett az első, akit felkerestem, Sindel Mihály tanár úr.

Eddig magam is keveset tudtam róla. Ritkán találkozunk. Magába zárkózó egyéniség. Csak a művelődési házbeli képzőművész szakkör tűzzománc kiállításán, ahol a "gyerekei" munkáját láthatta a közönség, beszélgettünk a szokásos udvariassági formán túl egy keveset. Most egy szóra kötélnek állt.

Békésszentandrási születésű. Meghatározónak vallja pályáján, szakválasztásában a Körös-parti nyugodt, kellemes környezetet, melyben felnőtt.

Édesanyja a szentandrási szőnyegszövő szövetkezetbe otthon szőnyegeket készített. Ő volt az egyedüli, aki testvérei közül leült édesanyja mellé, a szövészekhez.

Körös-parti indíttatás

A békésszentandrási szőnyegeket mindenütt ismerik, és azt is hogy ott a Körös. A Körös természeti szépségei mélyen belé ivódtak. A fák, a természet kedvelője - művészként is. Szülőfaluján átmege a Holt-Körös és ott a határán az élő víz is.

"E szépségek hozták ki belőlem a manuális tevékenység igényét, ami csendességemben elfoglalt. Sosem a csapattal együtt, sokkal inkább otthon, magamban voltam." A horgászás, gyűjtögetés hamar hobbijává vált. Az iskolában kedvenc tárgya a rajz, tanára befolyásolta a szakválasztását.

1942-ben született Békésszentandráson. A szarvasi gimnáziumi érettségi után a szegedi tanárképző főiskolán szerzett tanári diplomát. 1964 óta, pályakezdésétől Törökszentmiklóson él és dolgozik - tanít. Mindmáig ugyanott. A Rózsa F. téri iskolában kezdett, s nem ő, hanem az iskola ment el a Kölcsey útra, s változott most a neve is Kölcsey Ferencre. Így Sindel Mihály tanár úr ma a "sárga" iskolában keresi a tehetség szikráját tanítványában, saját birodalmában, a rajz szaktanteremben. Itt beszélgettünk.

A falak tele a gyerekek munkáival. Középen Picasso Guernicája. A művészetet értő, szerető gyerekek nevelésére törekedett mindig. Nem eredménytelenül. A szertaron keresztül jöt-

tünk be a terembe. A polcok "művészi rendben" roskadoznak itt is a fiatalok munkáitól. Tűzzománcokat készítenek a szakkörrel hat éve. Amikor nyolcadikban elmennek a gyerekek, vihetnek magukkal emlékebe a munkáik közül, s ajándékozhatnak kedvenc tanáraiknak is. A maradék minta, szemléltető eszköz.

A csodálatos tűzzománc

A tűzzománc szakkör úgy jött létre, hogy a szakkörvezető elkezdett érdeklődni a csodálatos technika iránt. Elkészítésének mikéntje érdekelte. Nyaranta járt alkotótelepekre. A '70-es évek elejétől Tokajba, majd Tiszakürtre, Kunszentmártonba, legújabbba az utóbbi két évben Tiszavárkonyba.

Alkalmadtán szóvá tette az iskola

keves az időm, ezért a gyors technikákat használom." Akvarelleket, guache képeket találni alkotásai között. Viszont a gyors technika mellett szereti, ha valami "jól meg van csinálva". "Ha belülről jön, az már művészetnek tekinthető." Tökéletes legyen ami elkészül. Ne maradjon félbe az alkotás, ne elégedjen meg fél munkával a gyerekek sem, nem hogy a művész. A készben lehet gyönyörködni.

Mindig időzavarban van, mert ahhoz, hogy kész munkát hozzon létre, idő kell. A maga öröme dolgozik.

Tudatosan törekedett minél több művészeti ág elsajátítására. Így a gyerekeket arra felé irányítja, amihez tehetségük van. Ötvös lesz a legutóbbi művész mesterséget választó tanítványa (Fehér Vanda).

A művészet belül születik

Saját tűzzománc égetőkemencéjét maga építette. "Amit meg tudok csinálni, miért bizzam másra. Nem utolsó sorban így volt a legolcsóbb" - mondja. Saját készítésű a szövészeke is. Faanyagot keres, vadkörtét és hársat kapott legutóbb. Otthon (egy 2,5 szobás lakótelepi lakásban) rendezte be műhelyét, az égetőkemencét például a fürdőszobában állította fel. Készített foltelt saját részre, a szövészekekről a családot is ellátja. "Jó mesterembernek születtem" - mondja.

1975-ben a 7. Országos Pedagógus Képzőművészeti Kiállításon szerepelt először a Fáklya Klubban. (Ezeket négy évenként rendezik, s azóta is rendszeresen részt vesz rajtuk.) Rendszeresen találkozhatnak alkotásaival a megyei amatőr képzőművészeti kiállításokon. 1981-ben Szent Erő grafikkal (kisújszállási rajztanárral) együtt mutatkozott be kiállítással Törökszentmiklóson. 1989-ben már tűzzománcait állította ki R. Tóth Péter akvarelljei társaságában.

Folytonos időhiányának ellentmondó a tűzzománc készítés, ami rendkívül időigényes, de kicsi felületű. Most avatják fel Tiszavárkonyban, köztéren, az első tűzzománc munkáját egy II. világháborús emlékművet, faragáson elhelyezve.

Utolsó kiállítása Jászberényben volt, amit a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete rendezett szeptemberben.

Benyit az első szakkörös a terembe, ideje szedelőzködni. "Érdemes lenne a szakkörösökről is írni, vagy az újságban gyermekmunkákat megjelentetni" - javasolja. Szót váltunk arról, hogy az utóbbi időben egyre kevesebben mernek a művészeti irányú továbbtanulásba vágni.

Viszontlátásra, remélem hamarosan ismét egy helyi kiállításon. Egy művészt mégis a művei mutatnak be legjobban.

T.A.

„Kezdetől fogva elbűvölt a természet kimeríthetetlen gazdagsága, harmóniája, varázsa.” - vallja Sindel Mihály. A képen egyik alkotása látható.

vezetésének egy szakkör létrehozásának tervét, ahol összegyűjtött ismereteit átadhatná tanítványainak is. A terv valósággá vált, a feltételeket megteremtették. A legfontosabb, egy égetőkemence és hozzá egy helyiség biztosítása 1982-ben megtörtént. Azóta szép számú gyerekereg ismerkedett meg a technikával.

"Számomra a tanítás éppen olyan alkotói élmény, mint a képalkotás" - vallja magáról az 1989-ben műveinek sorozatát közreadó "Pedagógiai tükör" c. folyóiratban. "Kezdetől fogva elbűvölt a természet kimeríthetetlen gazdagsága, harmóniája, varázsa." Szerecsésnek mondhatja magát, mert az teheti, amit szívesen csinál, szívvel-lélekkel. A pedagógusi munka nemcsak pénzszerzési lehetőség számára.

Rajzol, fest, faragással, szövással és tűzzománcok készítésével foglalkozott eddig, mint alkotóművész. "Mindig

Januártól decemberig

1991. január 28.: Tejdemonstráció

Berkics a Székács ellen. A Magyar Bajnokságot nyert Szolnoki Olajbányász a mezőgazdasági szakközépiskola diákjai ellen játszott a Székács csarnokában

Harangszentelés volt a katolikus templomban. Dr. Seregély István egri püspök megáldja a 425 kg-os "Magyarok Nagyszonya" harangot.

A Közép-Alföldi Sütődék Vállalat termékbemutatója a művelődési házban a kalászfőző pályázat kiegészítőjeként (1991. augusztus 20.)

Betörték a katolikus templomba. A felfeszített tabernákulum ajtaja.

Villanások 1991-ből

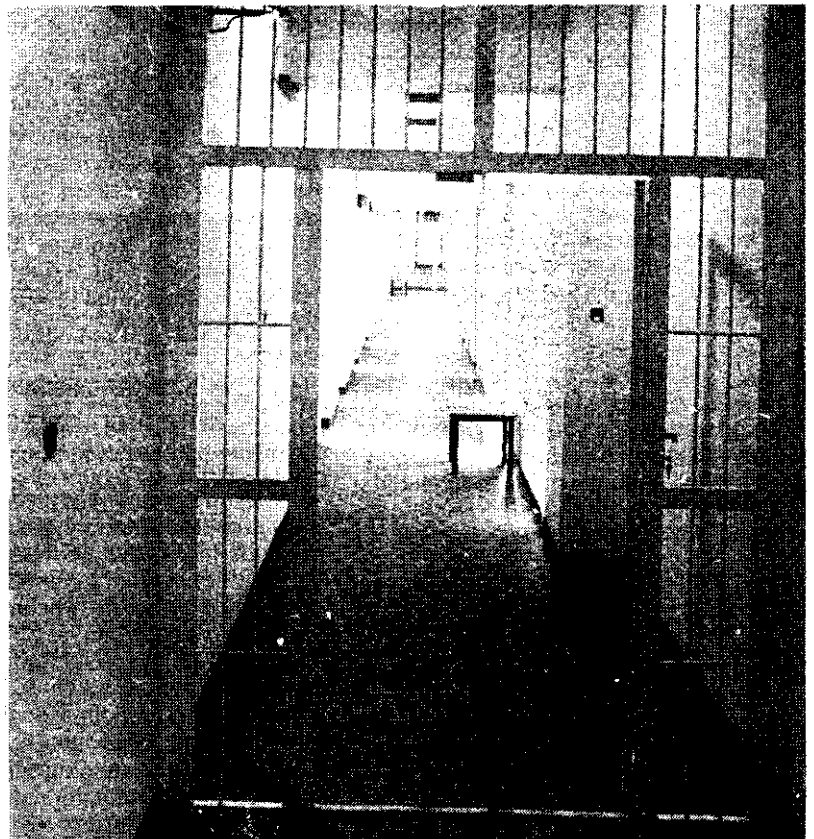
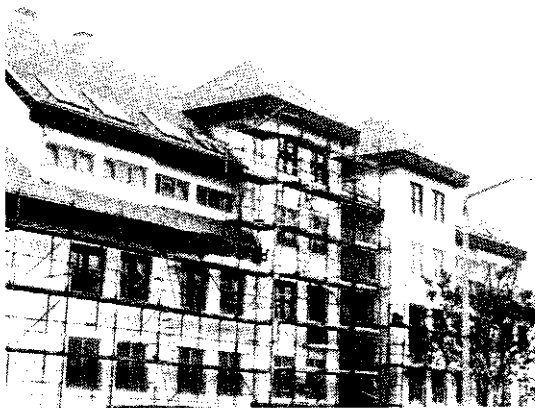
A művelődési központ juniálisa a sportpályán

A Kőlcsey sportudvara még avatás előtt

Az új múzeumot már több éve tatarozzák. Talán jövőre elkészül.

Az új rendőrség épülete, még felállványozva, és az átadás pillanatai

A forma megmarad, a tartalom változik

Januártól egészséges egészségügy

- Ez évi májusi lapszámunkban megpróbáltunk helyzetképet bemutatni honi egészségügyi viszonyainkról. Az elemzés egyik konklúziója az volt, hogy önbecsapó, álingyenes, állampolgári jogon alapuló egészségügyi rendszerünknek gyökeresen át kell alakulnia. A megújítási tervet már akkorra elkészült, s ma már tudjuk, hogy ez év januárjától bevezetésre is kerül. De tudásunk magánál a tényismeretnél nagyjából ki is merül, hiszen bővebb tájékozódásra a tömegkommunikációs eszközök eddig nemigen nyújtottak lehetőséget. Ezért kértük fel dr. Szántai Imrét, az EGYMI igazgató főorvosát, hogy ismertesse az új szisztéma lényegét, s azokat a tudnivalókat, amelyek ismerete a lakosság és az egészségügyben dolgozók számára egyaránt megkönnyítik a zökkenőmentes átállást.

Biztosítási kártya és szabad orvosválasztás

- Azzal kezdeném, hogy 1992. januárjától tulajdonképpen csak egy folyamat veszi kezdetét, egy olyané, amelynek sok eleme meg kidolgozásra vár, melyek fokozatosan kerülnek bevezetésre. A legfontosabb elem az, hogy a korábbi állampolgári jognak számító egészségügyi ellátás átváltozik biztosítási joggá. A biztosítás egyik alapja a dolgozó által eddig is befizetett 10 százalékos társadalombiztosítási járulék. A további 43 százalékot a munkáltató fizeti. A jogot egy személyre szóló biztosítási kártya révén lehet gyakorolni, melyet januártól kezdve folyamatosan minden állampolgár megkap a munkáltatótól, a nyugdíjintézetten - munkanélküli, szociális ellátásban részesülő esetén -, az önkormányzaton keresztül. A kártya egyrészt feljogosít sürgősség esetén az ország bármely részén való egészségügyi ellátásra, másrészt szabad orvos- és gyógyintézmény megválasztására. Ez ma-

gyarán azt jelenti, hogy a betegnek nem területhez kötött, "ráosztott" körzeti, hanem saját maga által választott, ún. háziorvosa lesz. Mivel biztosító kártya minden családtagnak személyreszólóan jár, egy családnak lehet felnőt és házi gyermekorvosa is. Mindenki szíve és bizalma szerint dönthet kezelőorvosa mellett.

- *Ebből óriási bonyodalmak lehetnek, hiszen valószínű, hogy lesznek olyan orvosok, akikhez nagyon sokan, és olyanok is, akikhez talán nagyon kevesen jelentkeznek.*

- Nem egészen így lesz, ugyanis a dolognak van másik oldala is. Nemcsak az állampolgár választhat orvost, hanem az orvos is eldöntheti, kit vállal és kit nem. Ez közös megegyezésen alapuló szerződés lesz. Az optimális ellátás szempontjából az orvos számára kb. 2.000 fő fogadása lesz célszerű. Ennél a létszámnál eleve többet kell számítani, hiszen az eddigi körzetenkénti átlag 3.000 beteg megmarad, csak majd esetleg más elosztásban. Nyilvánvaló tehát, hogy a hozzá bejelentkezőket - ha már betelt a létszám - el kell utasítania. Nekik akkor más orvostól kell bejelentkezniük.

- *Esetleg előfordulhat, hogy akadnak majd olyanok, akiket egyik orvos sem fog vállalni?*

- Igen, ez megtörténhet, de akkor sem marad az illető ellátatlanul, mert rendeltileg jelölnek majd ki számára orvost. Bár azt hiszem, az már nem lesz az igazi. Remélhetőleg nem lesznek ilyen problémák, hiszen 3-4 hónap áll majd mindenki rendelkezésére az orvosválasztás eldöntésére.

A szolgáltatások köre megmarad

- *Milyen egészségügyi szolgáltatások igénybe vételére jogosít fel majd a biztosítási kártya? Sokan attól félnek, hogy szükségül ez a kör, illetve fizetniük kell azért, ami eddig úgy-mond ingyenes volt.*

- Nem kell nyugtalankodni. A kártya az alapellátásra vonatkozik, aminek köre még nem teljesen tisztázott, de az biztos, hogy amit a beteg a körzetben eddig megkapott, továbbra is megkapja. A háziorvos ezután is megvizsgálja, szükség esetén szakorvosi vizsgálatra küldi, kezeli, táp-pénzre veszi stb. Lényegében körzeti

orvosi teendői maradnak meg továbbra is. A későbbiek során szabályozzák majd a háziorvos rendelési idejét, pontos feladatkörét, hatáskörét, de a '92. évi átmeneti időszak alatt sem lehet az ellátást veszélyeztetni. Ebben az évben a szakorvosi, fekvőbeteg-ellátási (kórházi) rendszer még egyáltalán nem változik, a szakrendelések változatlan formában zajlanak, csak ezután nem a körzeti, hanem a háziorvos utalja oda a beteget.

A szülőotthonunk is hasonló rendszerben működik tovább, eddigi feladatait továbbra is ellátja.

Hová menjen a beteg, mikor fizessen?

- *A háziorvosi fogalom azt feltételezheti, hogy az orvos otthon, a lakásán rendel meghatározott időben, ott és akkor kell felkeresni. Mi történik, ha az orvos nincs otthon, és valaki hirtelen rosszul lesz? Hová szaladjon?*

- Ahová eddig is, ide a rendelőintézetbe. Ehhez azt kell tudni, hogy az orvostársadalom is több lehetőség között választhat. Lehet valaki magánorvos, aki semmiféle biztosítóval, önkormányzattal nem köt szerződést, hanem teljesen önállóan dolgozik, magánbetegei lesznek, akik neki fizetnek. Ehhez nagyon tőkeerős orvos és fizetőképes lakosság kell, gyakorlatilag ez a típus a városban nemigen fordul majd elő. Nálunk szinte teljes bizonyossággal az önkormányzat alkalmazásába lépnek az orvosok, vele és a társadalombiztosítóval kötnek szerződést. Mivel a rendelőintézet az önkormányzat tulajdonában van, gyakorlatilag a rendelés januártól is az intézetben működő rendelőben, ugyanazzal az orvoslétszámmal folyik tovább. Mivel a szakorvosi berendezések igen drágák, valószínű, hogy 1993-tól a szakorvosok is a társadalombiztosítóval és az önkormányzattal kötnek szerződést, s ők is maradnak a rendelőintézetben. Mivel a beteg biztosításával a szakorvosi ellátás is vele jár, ezért sem kell majd fizetni.

A beteg szempontjából tehát minden megy tovább a régieben. Csak akkor fizet, ha magánorvost választ. (Folytatás a 11. oldalon)

A forma megmarad, a tartalom változik

(Folytatás a 10. oldalról)

- *Hogyan oldódik meg a háziorvosok esetében az ügyeleti rendszer?*

- Egyszerűen. Mint említettem, a városban minden bizonnyal az önkormányzati alkalmazásban lévő háziorvosi rendszer alakul ki. Ez a forma területi ellátási kötelezettséggel jár az orvos számára, tehát ügyeleti rendszerben is köteles a beteget ellátni sürgősség esetén. Vagyis a készenléti rendszer és az éjszakai ügyelet is megmarad továbbra is. Természetesen a mentőszolgálat nem szűnik meg.

Az érdekeltség és a szemlélet változik

- *Ha a beteg szemével nézem a dolgokat, úgy tűnik, azon kívül, hogy ezentűl szabadon választhatom meg orvosomat, gyakorlatilag semmi nem változik. Ugyanoda megyek, ugyanazok a jogosultságaim, ugyanannyi pénzembe kerül. Hol itt a gyökeres változás?*

- Említettem, hogy január elejével csak a folyamat kezdődik el, sok elem még kidolgozásra vár. 1992 átmeneti év, amely során fokozatosan megy végbe az átalakulás, és amely alatt az egészségügyi ellátásnak zökkenőmen-

tesnek kell lennie. A várható változások taglalásába egyelőre főleg az egészségügyi rendszerben sem az orvosnak, sem a betegnek nem volt igazán érdeke az egészség őrzése, a gyors és hatékony gyógyítás. A betegnek azért nem, mert az ellátás ingyenes volt, az orvosnak pedig azért, mert anyagilag nem volt érdekelt. A fizetése semmivel nem lett több annak, aki napi száz beteget gyógyított hatékonyan, mint aki kevésbé hatékonyan és csak napi húszat. Egyszerűbb megoldást nyújtott a beteg ide-oda küldözgetése, mint alapos vizsgálata. Persze, a betegnek is futotta az állam pénzéből.

A biztosítási jog bevezetésével ez változik meg alapvetően. A társadalombiztosítás saját érdekében, hatékony ellenőrző rendszert fog bevezetni, s az ellenőrzési körbe a beteg, háziorvos, szakorvos, kórház egyaránt bele fog tartozni. Ha a polgárról kiderül, hogy fecsérli az orvosok idejét, szándékosan rongálja egészségét, vagy nem tesz meg minden tőle telhetőt, annak megőrzése, fenntartása érdekében emelni fogják a biztosítási díjat, s mélyebben kell a zsebébe nyúlnia.

A háziorvosnak nagyon is konkrét érdeke lesz, hogy minél jobban, sokirányúbban végezze munkáját, mert ha nem ezt teszi, a beteget otthagya. Törekednie kell saját szakmai képzsére is, mert egyrészt szolgáltatásai mértékében fizeti a biztosító, másrészt alapvető célja lesz a helyes diagnosztika megállapítása, mert ez alapján tudja eldönteni, milyen szakrendelésre kell küldenie a beteget. Erre nagyon ügynie kell, hiszen rossz diagnózis, helytelen kezelés esetén a beteg súlyosabb esetekben be is perelheti kezelőorvosát. Viszont kerülnie kell azt is, hogy főlegesen küldözgesse páciensét különféle szakrendelésekre, mert a biztosító ezt is ellenőrizni fogja, de maga a szakorvos is - saját érdekében - jelzi majd, hogy dr. X. Y. főlegesen esetek tucatjával akadályozza őt munkájában. Kénytelen lesz jeleznie, hiszen az ő munkáját is ellenőrzi a biztosító. A jövedelmezés tehát eredményorientációjú lesz, a beteg pedig egészségének megőrzésében, betegség esetén a mielőbbi gyógyulásban lesz érdekelt. S ez változtatja majd meg gyökeresen egészségügyi szemléletünket, ez teszi egészségessé egészségügyünket.

Mielőbbi gyógyulást kívánunk, köszönjük a tájékoztatást!

Pásztor

Átadták az új rendőrségi épületet

December 7-én, szombaton délelőtt - némi késedelemmel - átadták a Kossuth úton épült igényes kivitelű új rendőrségi épület. A négyszintes, már a jövő század igényeit is szem előtt tartó, a városképbe jól illeszkedő létesítményt a SZOTÉV RT. kivitelezte.

Pintér Sándor vezérőrnagy, az ország rendőr-főkapitánya vette át az épület kulcsát az avatási ceremónia keretében a SZOTÉV igazgatójától, Molnár Jánostól. A megnyitó ünnepség elnökségében helyet foglalt dr. Komor Attila, a Belügyminisztérium államtitkár-helyettese (eredetileg dr. Boros Péter belügyminisztert várták), Boros Lajos, a megyei közgyűlés elnöke, dr. Fazekas Attila megyei rendőrkapitány, dr. Tóta Áronné köztársasági megbízott, dr. Szabó Lajos, köztünk országgyűlési képviselője, Szegő János polgármester, dr. Papp Lajos városi rendőrkapitány és Szabó József református lelkész, aki az egyházak nevében ajándékot adott át a belügyminiszter és az ország rendőr-főkapitánya, illetve a helyi rendőrség számára. (A katolikus egyház a

pápalátogatásról készült reprezentatív albumot, a református egyház díszes Károly bibliát, míg a fogda 10 cellájának leendő lakói számára 1-1 imakönyvet adtak ajándékba.)

A megye legújabb rendőrségi épülete 110 millió forintért épült, s az ország rendőr-főkapitánya szerint nivódijra is érdemes előterjeszteni. Az épület küllemének színvonalától nem marad el belső felszereltsége sem, melyre hétmillió forintot áldoztak.

Az alagsorban kondicionáló terem, asztalitenisz asztallal áll a 77 fős állomány rendelkezésére. A most a garázsban parkoló, számítógéppel és monitorral felszerelt rendőrautó lehetővé teszi a közvetlen kapcsolattartást a kocsi és a megyei rendőr-főkapitányság információs központja, ezen keresztül az ORFK információbázisával, így a hatékonyabban küzdhetnek a rendkívül megszorított gépkocsilopások ellen. A kocsiból a közúti forgalomban résztvevő járművek rendszáma alapján azonnal megállapítható, hogy szerepelnek-e a lopott gépkocsik nyilvántartásában. A ren-

dőrök elmondása szerint egy-egy forgalmasabb, nagyobb parkolón végighaladva egy ilyen járművel, szinte biztosan horogra akad egy lopott autót.

A földszinten büfé, az igazgatásrendészeti osztály, ennek ügyfélszolgálat, panaszfelvétel található. A portán, az ügyeleten van a zártláncú tv monitora, mely a fogdaszint ellenőrzését itt is lehetővé teszi. Itt van a járóőrökkel és a megyei központtal kapcsolatot biztosító rádióbázis. Ugyanitt biztosították az előállított személyek fogadását szolgáló helyiségeket.

Az udvaron szuper kutyaépület található, melyet nem lehet ólnak sértegetni.

Az első emeleten találhatóak a rendőrkapitány, a bűnügyi osztályvezető és a nyomozók helyiségei, valamint a nagy tanácskozó terem.

A második emeleten van a fogdaszint. Tíz cellában a 30 férőhely nagyban tehermentesíti majd a szolnoki, mindig túlszűfolt fogdát. Külön sétálóterem is van a szinten, melynek légtérje közvetlenül a szabadlevegővel érintkezik. Itt napon-

ta érezhetik ilyenkor télen a mínuszokat az őrizeteseik.

A legfelső szinten bűnügyi és fotólaboratóriumok és egy viszonylag tágas, szintén egy légtérű padlástér-beépítést létesítettek, ahol az ünnepélyes avatás állófogadása zajlott. Itt a teljes személyi állomány és a meghívottak is elfértek.

Az ünnepélyes átadáson az ország rendőr-főkapitánya kiemelte beszédében, hogy Törökszentmiklóson a bűnözés a megyei átlag alatt van, míg az ismertté vált bűnügyek felderítettsége ugyanakkor a megyei átlag fölötti.

Kifejezte reményét, hogy az itteni rendőrök legalább olyan színvonalon fogják szolgálni az állampolgárokat, mint az épület. Kiténtetést adott át dr. Papp Lajos az állományból Ruzsányi Gézáknak és Jászi Józsefnek.

Az ünnepélyes átadást az épület bemutatása követte. A déli állófogadás után (versenymunkának is elmenő, kiváló ízléssel díszített svédasztalt a Tisza Szálló szervizolta) számítástechnikai bemutató zárta a programot.

T.A.

Vallási tárgyú művészeti alkotások

A Biblia jelentősége ma

Úgy gondolom, a mai fiatal generáció vajmi keveset tud a Bibliáról. A társművészetek számtalan példát kínálnak arra, hogy mennyire beépült az alkotók, a művészek gondolatvilágába, függetlenül a történelmi koroktól. Városunkban Csabai Tamás bölcsészhallgató segítségével egy maroknyi hallgatóság kéthetenként merülhet bele a Biblia világába.

Az előadásorozat első esztendejében öszövéstörténeteket vettek sorra, az októberben indult második évadban pedig tizennégy evangéliumrészletet elemeznek, tehát a kíváncsi látogató Jézus Krisztus életébe nyerhet bepillantást. Mind a két sorozat a "Biblia a társművészetekben" címmel indult, hiszen az előadó az egyes témák elemzéséhez a tárgyalási részletek irodalmi, zenei, képzőművészeti utóéletét is segítségül hívja. Ezeknek az előadásoknak a városi könyvtár olvasóterme ad otthont. Imár ismerősként kérdeztem Csabai Tamást néhány olyan dologról, ami nemcsak számomra, hanem mások számára is érdekes, tanulságos lehet.

- Miért tartja fontosnak a Biblia olvasását?

- A Biblia nem egy kegyességi irodalom terméke, nem is csupán az egyházaknak adatott, jóllehet ez így ivódott a köztudatba. A Szentírás - önértelmezése szerint is - minden emberé. Nem egy füledt, ókori világba nyerhetünk általa betekintést. Ez a szó szoros értelmében: BESZÉD. A századok ugyan alapos munkát végeztek abban, hogy lejárassák tekintélyét; hatalmas lelki-szemlékincsek rejtőznek benne elfeledve vagy feltáratlanul.

- Az Ön véleménye szerint mire tanít a Szentírás?

- Megerősíti mindazt, amire tulajdonképpen mindennapi tapasztalatai is elvezethetik az igazságot kutató, és azzal szembesülni akaró, meg nem hátráló embert: a boldog, igaz élet törvényét, a szeretet életpéldáját és életfelfogását mutatja be az önzéssel, az én-központúsággal szemben. Az utóbbi nyomán megromlott emberi magatartásból való gyógyulás útját, lehetőségét adja azok számára, akik az önmagukban való gyengességükkel, az igaz életre való erőtlenségükkel öszintén számot vetnek.

- A modern társadalom emberének tud-e segítséget adni, hogy életét, életvitelét, alakítsa?

- Jézus Krisztus minden tanítása időszerű, és a könyv egészéből megláthatjuk, hogy a Biblia nem csupán elmélet és szemlélődés, hanem van szava a gyakorlathoz is. Megtudhatjuk belőle többek között, milyen a boldog egymásratalálás férfi és nő között, a helyes nevelés és életmód, de arra is kínál választ a Szentírás, hogy miként igazodjunk el a történelem utvesztői között.

- Hallgatóival nem kerülhetik meg a kérdést: mi a hit? Életcél, amit majd

elérünk, vagy egy program, amely szerint kell, hogy éljünk? Egyáltalán, lehet-e élni hit nélkül?

- Erre a kérdésre csak annyit mondhatok, hogy érdemes megismerni a forrást, személyesen ellenőrizni, hogy a Biblia reális könyv-e. Tényleg az igazat mondja-e az életről? Ezt minden embernek nyugodt szívvel ajánlom, de azt, hogy ez kiben milyen választ szül, a személyes lelkiismeret és belátás hatáskörébe utalnom.

- Segítséget adhat-e az iskolai oktatásnak, nevelésnek az, ha a tanulók megismerik a Bibliát? Felkészültek-e a mai pedagógusok arra, hogy méltó módon tolmácsolják a Biblia üzenetét?

- Rengeteget segíthetne, de a hitoktatás mostanság kiépülő kereteit

- mely az állam és az egyház közötti határvonal elmosódását eredményezi -, igen rossznak tartom. A lelkiismereti szabadság követelményének ebben az esetben csak az felel meg, ha az egyházak külön létesítmények iskolákat saját forrásból, és nem állami támogatásból. Nem is beszélve arról, hogy talán az előző kérdésre adott válaszból kitetszik: a bibliaoktatást tartanának jónak a hitoktatás helyett. A gyakorlat sajnos azt mutatja, hogy a kettő a legritkább esetben esik egybe.

- Hogyan látja az egyházak szerepét megváltozott világunkban? Gondolok itt az egyházi iskolákra, szerezhetőnokra.

- Tudom, hogy a népszerűtlenség ódiomával kell számolnom, mégsem tudok erről sok jót mondani. Az alázat teljes hiányát fedeztem fel abban, ahogy a sértett jogán mindent szükségesnek láttak visszakövetelni, s az előző kényszerházasságnak titulált kapcsolat után ott kívánják magukat képviseltetni minden állami rendezvényen. Nem így kellene a tekintélyre szert tenni. Nem kétséges, hogy sokszor látványosan tüntetik ki magukat, mégis célt tévesztenek, hiszen az igazi kereszténység nem a tüneti kezelésben zorgoskodik, hanem a baj gyökerére akar rátapintani. Ez több türelmet, alázatot és igazságszeretetet kívánna; csupán a magam szerény, féltő szeretetét szeretném kifejezni azzal, ha azt mondom: a hatalom még soha nem tett jót egy egyház lelkiiségének sem.

Boda Imre
könyvtáros

Töredékek hadifogságom történetéből

Auschwitzbe érkezve, baraképületekben helyeztek el bennünket. Háromemeletes priccsek legfelső szintjére kerültem. Másfél hónapig éltünk itt. Nagyon lesóványodtam, mert undort kaptam az ételektől. Rendszeresen béleveszt adtak, amit kimosás nélkül, "natur" főztek a belekből - számunkra. Az ágyamnál volt az ételosztás, az elviselhetetlen szag felgőzölt hozzám. Képtelen voltam enni belőle. Sokat feküdtem, hogy kevés legyen a kalóriavesztésem. Esténként egy jó barátommal felültünk az ablakba a krematórium szomszédságában. Rettenetes kép tárult elénk. Egy drótkerítésen túl láttuk azokat a megnyomorított, deformálódott zsidókat, akiket korábban a németek gyógyszerkísérletet hajtottak végre. Némelyiknek emberi formája is alig volt.

Június végén százuakat bepréreltek egy marhavagonba. Vállszélességnyi hely sem jutott. Hónaljig ért a szemben lévő lába. Csak oldalt fekve fértünk el éjjel. A padlón mindössze egyetlen tenyérnyi rés volt a szükségletek elvégzésére. Egyszer kaptunk enni naponta, szinte szemeként számoltuk egymásra a borsót a levesből. Kaptunk sós heringet is, de vizet nem adtak után, nyár közepén! Kegyetlenül gyötört bennünket a szomjúság. Ha esett az eső, szájtátva lestük a résen, egy csepp mikor enyhíti szomjunkt.

Ez a barbár utazás 40 napig tartott. Fogalmunk sem volt róla, merre járunk. Közben némi protekcióra is szert tettem. Régi ismerős társam volt az ételosztó, így én mentem a vödörrel délben az ebédért. (100 embernek kellett szétosztani egy vödörnyit.) Ő mindig a sűrűjéből merített nekünk. Egyszer a soraközönél előzni akartam, de az őr meglátta és lesújtott rám a puskatussal. Összerokkodtam, és csak több nap elteltével tudtam újra lábra állni.

Végre megérkeztünk! Bányatórmelekéek halmaival látva rájöttünk, hogy bányavidékek vagyunk. A negyvennapos utazás végképp legyengített bennünket, alig ismertünk egymásra. De valami csodálatos dolog az életosztón! Nagyon erősen akartuk, hogy megmaradjunk és egyszer hazakerüljünk. Tudtunk még ekkor is hinni és bizalommal énekelni:

"Isten kezében életünk,

Ő megsejt, reméljük..."

...Elfoglaltuk új szálláshelyünket: egy földbe vajt bunkerszerű, nedves, egészségtelen tákolmányban. Fekhelyünk frissen kivágott fából készült nyirkos pricc volt, szalmazsák és takaró nélkül. Itt értük meg a hirosimai atombevetést, tehát a háború végét.

Véletlen szerencse folytán egy csoporttal elmehettem innen dolgozni a kolhozba. Krumplit szedtünk meg csépeztünk - szalmatüzelésű cséplőgéppel. Csak egy őr volt velünk, ő elég szabad mozgást engedett. Nevettek az oroszok, hogy megfejtem a szoptatótsov lovat, és naponta kétszer-háromszor megittam fél liter tejet. Rengeteg sült krumplit is ehettem. A kenyérfejadagomat megtakarítottam, kétszer-sültem csináltam belőle. Mikor egy hónap után visszavittek a légerbe, kondícióban jól összedtem magam és tartalék élelmiszerral is rendelkeztem. Erre szükségem is volt, mert szeptember közepén 20-25 fokos hideggel beköszöntött a tél, ami 8-9 hónapig tartott. Dermesztő hideg volt. Aztán jött a tűzforró nyár. Az utóbbi rövid volt, de mindkettőtől rengeteget szenvedtünk.

(Folyt. köv.)

Lejegyezte: Hajnal József

A VOSZ ELNÖKE NYILATKOZOTT

Gazdasági érdekek és politikai álláspontok a világkiállításról

Hatalmas vita dúlt - legfőképpen a sajtóban, rádióban, televízióban, a híradásokban - arról, vajon rendez-e világkiállítást Magyarország 1996-ban.

Az ellenzék, a médiák támogatásával (99 százalékuk kormányellenes, mivel bennük túlnyomórészt a pártállamot kiszolgált, oda pártbizottsági jóváhagyással bekerült "szakemberek" dolgoznak, vezetőik pedig szinte kivétel nélkül átmentették magukat, ugyanúgy, mint a legtöbb munkahelyen) óriási propagandakampányt folytatott a világkiállítás ellen. Ez a világkiállítási törvény kapcsán a parlamentben is folytatódott.

Sikerült a vita két első emberét mikrofonvögre kapni, s bár lapunk hosszú átfutási ideje miatt lehet, hogy nem a legfrissebbek az információk, mire az olvasók elé kerülnek, kordokumentumként talán érdekesek.

Az Országgyűlés 190 szavazattal, 89 ellenszavazattal és 7 tartózkodás mellett december 3-án elfogadta az 1996. május 11-én megrendezésre kerülő világkiállításról szóló törvénytervezetet. A rendezvény neve: „Expo '96 Budapest”. A nemzetközi szakkiállítás megrendezésére a kormány 1990-es áron számolva 17 milliárd forintot fordít.

Palotás János a VOSZ elnöke - világkiállítás-párti.

A világkiállításról nagyon meggyőző érveléssel beszélt a Parlamentben. Hogy áll a VOSZ a népszavazást előkészítő kampányra? - kérdeztük még akkor, amikor a témának különös aktualitása volt.

- Az a célunk, az első pillanattól úgy hirdettük meg, hogy a népszavazás napjaink kampányt folytatunk, és ennek a kampánynak végig megmaradó szerves része az aláírásgyűjtés. Hiszen szakemberek, de én is vallom, hogy ezen a területen az a legnagyobb feladat, hogy emberek - embereket érjenek el. Ne csak a televízióban, vagy a parlamenti beszédben kaphassanak információt, hanem egymást győzzék meg arról, hogy mi növekedni akarunk.

- *En úgy tapasztaltam, hogy ez a kapcsolattartási mód jól működik, mert találkoztam több helyen is ilyen emberekkel. Mennyi aláírást gyűjtött eddig?*

- Azt hiszem, hogy már vagy húszezrengyűjtöttek aláírást. Kialakult egy szétágazó rendszer. Ez nem volt könnyű nálunk, nem ment olyan gyorsan, mint egy politikai párt esetében, hiszen a VOSZ-nak nincsenek a hagyományos értelemben vett aktivistái.

- *Nem fél attól, hogy ez a népszavazás a gyenge érdeklődés miatt sikertelen lehet?*

- Nem tartok tőle. Hetvennyolcvan százalék az esélye annak, hogy ez egy eredményes népszavazás lesz. Elkezdjük a részeredmények visszakeresését, annak érdekében, hogy a nyilvánvalóan meglévő 150-200 ezer aláírást be lehessen nyújtani. De úgy kérjük vissza, hogy üres ívekkel folytassák, hiszen ez egy nagyon fontos része az akciónknak. Nem hiszem, hogy eredménytelen lesz, remélem, hogy a társadalom be bizonyítja, hogy a politikai csetepatékat unja, de a saját jövője és gazdasága érdekében véleményt kíván nyilvánítani. Ennek nagyon nagy volna a politikai tanulsága. Ez a népszavazás eredményes akkor is, ha 10-20-30 vagy 40 százalék vesz részt. Ha 50 százalék + 1 fő voksol mellette, akkor kötelező. Egy 40 százalékos részvételi arányt politikailag lehetetlen nem figyelembe venni. Tehát el-

képezhető azt mondani, hogy azért, mert nem eredményes - de látható, hogy a társadalom 40 százaléka, aki véleményt akart és tudott ebben formálni, és ezek pl. 80 százaléka azt mondta, hogy kell világkiállítás - és közlik, hogy mégse rendezik meg! Ez politikai ellehetetlenülést okoz. De fordítva is igaz: ha 10 százalék venne részt és a 10 százalék valamilyen okból nemet mondana, én egy napig nem küzdenék tovább a világkiállításért.

- *Ha az országgyűlés igen mondott a világkiállításra, hogy lehet Budapestet rávenni, hogy benne legyen?*

- Ehhez kell a népszavazás. Ha a parlament valamire igent mondott, akkor egy társadalomban illik nem ellene dolgozni. Ez a politikai kultúra része. Persze egy társadalomban erre kellő garanciák nincsenek. Ha a lakosság mondott rá igent, a főváros is ellehetetleníthető politikailag. Ma már itt demokrácia van. Ma már a VOSZ-nak kellő eszköz a kezében: nem csak a közvéleménykutatásra, meg a politikai erőfölényére alapoz, hanem mögötte egy félreérthetetlen társadalmi akarat van, maga a népszavazás. Ha valakik ez ellen dolgoznak, szerintem két hétig nem maradnak politikailag porondon.

T.A.

/A következő részben Orbán Viktor mondja el véleményét./

A kisgazda kongresszusról (I.)

A Kisgazdapárt történelmi jelentőségű első kongresszusát november 16-án tartotta. Célja: a párt függetlenségének deklarálása, a párt új vezetése és a frakció megromlott kapcsolatainak helyreállítása, valamint a koalíció belüli ellentmondások tisztázása.

A kulturális műsor, a Himnusz eléneklése után dr. Torgyán József, a párt elnöke kért szót. Idézte a beszédből:

"1989. júniusában a Hősök terén rendezett hatalmas tüntetésen igazolást nyert ismét, hogy a 45 évig tartó bolsevista uralom Magyarországon semmilyen fegyveres erőszakkal és propagandával sem tudott gyökeret ereszteni! a nép gyűlölte a kommunizmust. Akkor az emberekben fölcillant a remény, egy szebb és boldogabb jövő reménye..

Elhittük, hogy rendeződik az ország sorsa és a magyarság kálváriájának vége. Később a lelkesedés csökkent és mára teljesen eltűnt. Helyét a kése-rőség foglalta el. A kárpótlási törvény, amely teljes egészében egy alattomos kommunista mesterkedés eredménye, felébresztette a nemzetet, mi van itt valójában. Nekünk kell könyörögnünk a tolvajokhoz, hogy legalább valamit mégiscsak adjanak vissza elrabolt tulajdonainkból!

A Kisgazdapárt tisztességes és törvényes kártérítést akart, ahol minden kisémmizett, megalázott és meghurcolt állampolgár minden értékét, minden ingó és ingatlan vagyontát visszakapja, melyet törvénytelenül elvettek tőle, illetve arra kényszerítették, hogy "önként felajánlja". Nem mondunk le azon igényünkről, hogy ez valóban megtörténjen!

Hogyan képzelem a Kisgazdapárt a kárpótlást? Ugy, hogy a kommunistákat elszámoltatjuk, visszavesszük, amiket összelopkodtak, és ebből minden kárpótlásra telik majd! De azt, hogy a nemzet gyökerét, a földet művelő parasztságot így elkészesíték, megalázzák, hogy inkább a halált válassza, mint az életet, nem tűrhetjük tovább! Ezt a kárpótlási törvényt egyetlen tisztességes hazafi érzesű képviselőnek sem lett volna szabad aláírnia és elfogadnia!

A sokat emlegetett rendszerváltás gyakorlatban nem létezik! Kérem álljanak fel azok a küldöttek, akiknek lakóhelyén, munkahelyén nem a régi kommunista vezetők vannak! (Döbbenetes csend: a kongresszusi terem, mely zsúfolá-

sig megtelt az egész országból és külföldről érkező vendégekkel, némán vette tudomásul, hogy egyetlen küldött sem állt fel.) Ez nem demagógia uraim, láthatják, ez a színtiszta igazság - folytatta a párt elnöke.

Annyi történt, hogy a sarlókalapácsos vöröslobogó eltűnt, helyette a szentkoronás piros-fehér-zöld színű nemzeti zászlónk leng felettünk. De a kommunista ügynökök és azok fiai teljes erővel védik a pártállamtól kapott pozíciójukat, átmertve összesrabolt vagyontuk, kiskirálykodnak és nyugdíjlonással fenyegetik a parasztságot!

Moszkva volt ügynökei jelenleg is magas beosztásokban vannak, és onnan arcátlanul destruálnak minden ellen, ami magyar, keresztény vagy nemzeti! Destruálnak, mert félnek! Mindent megtettek az ellen, ami magyar, keresztény és nemzeti! A beigért elszámoltatás késik, a kifosztott milliók vegetálnak, miközben Péter Gábor, Czinege Lajos, Farkas Vladimir, Aczél György, Biszku Béla és Marosán György fiastól, és társaik, a nemzet szorgos sírásói, közönséges rablógilyosok hatalmas nyugdíjakkal, összelopkodott villákkal, ingó és ingatlan vagyonukkal élnek világukat. Egyetlen besúgót nem vontak még felelősségre, pedig ma is ott vannak a munkahelyeken, megtalálhatók ezek a dolgozó társaik eláruló bítangok. A verőlegények és halálbírók is szabadon járnak-kelekednek, mint a kommunista diktatúra kedvezményezettjei!

Semmiféle elszámoltatás nem történt, és ha ez így marad, ez azt jelenti, hogy tovább lehet rabolni, gyilkolni, hazudozni büntetlenül!?

A Független Kisgazdapárt szinte egyedül harcol a nemzeti érdekekért, a felemelkedésért, a jobb életkörülményekért, de ahhoz, hogy küzdelme eredményes legyen, meg kell erősödni, egységessé kell válnia. Ez a legelső és legfontosabb feladatunk most!

Itt van az ideje, hogy letöröljünk a könnyet az emberek arcáról, és felelejtessük az elmúlt évtizedek gyalázatát. Ezt egyedül a Kisgazdapárt nem képes elvégezni! Teljes nemzetösszefogás kell a határainkon belül és kívül élő magyarság részéről, csak akkor bízhatunk Istennel, hogy jön egy szebb, jobb kor."

Mihály Márton
FKGP-küldött

LEHEL HŰTŐGÉPGYÁR LTD

KOMPRESSZOR ÉS KONDENZÁTOR GYÁRA

**AZ ALÁBBI SZOLGÁLTATÁSAIT AJÁNlja A LAKOSSÁG,
KERESKEDELMi, IPARI EGYSÉGEK SZÁMÁRA:**

hűtőgép-alkatrész boltunkból termelői áron kínálunk:

- **NORMÁLTÉRI HŰTŐSZEKRENYEKET,**
- **HÁZTARTÁSI FAGYASZTÓ-SZEKRÉNYEKET,**
- **FAGYASZTÓLÁDÁKAT,**
- **SÜTEMÉNYES HŰTŐVITRINEKET,**
- **KOMBINÁLT ÜZEMELÉSŰ HŰTŐSZEKRENYEKET**
(PB-gáz, 12 W, 200 W),
- **KERESKEDELMi, IPARI HŰTŐBERENDEZÉSEKET,**
- **HÁZTARTÁSI, KERESKEDELMi, IPARI BERENDEZÉSEK**
ALKATRÉSZEIT, RÉSZEGYSÉGEIT,
- **RADAL ÉS RADAL PANEL TÍPUSÚ RADIÁTOROKAT**

*

Telephelyünkön megnyílt a LEHEL háztartási hűtő-
és fagyasztó-szekrények garanciális szervize.

**Továbbá: minden típusú háztartási, kereskedelmi,
ipari hűtőberendezések garancián túli javítása.**

*

Termelőüzemünkben vállalunk

**gépi lemezmegmunkálást,
hegesztést, argon hegesztést RADAL típusú radiátorjavítást.**

Vállalunk:

gépi rakodást, anyagmozgatást 3,2 és 6,5 t villás targoncával.

*

Bolt nyitva tartási ideje: kedd - péntekig 9-17 óráig szombat 9-13 óráig

Szerviz nyitva tartási ideje: munkanapokon

Helye: Törökszentmiklós, Kossuth L. út 263. szám

Telefonszám: 56/40-400 Fax szám: 56/40-400 Telex: 23-551

LEHEL

Észrevétel

A Tisztelt Szerkesztőség ügyes szerkesztői csúsztatással közölt egy közleményt észrevételemmel a decemberi számban; sajnálom, hogy nem volt még egy, csúsztatásra felhasználható anyaga a T. Szerkesztőségnek, ui. tén akkor megjelent volna a másik olvasói levelem is! Remélem, megszólíttatásom miatt helyt kap észrevételem Madarassy István elnök úr aláírásával fémjelzett közleményére. Az MDF helyi vezetése beleesett abba a hibába, hogy kritikát nem tűr el, csak dicséretet, becsapva ezzel saját magát! Sok beszéd mellett rendkívül kevés, kézzel fogható tettet, eredményt tud felmutatni! Másokkal, névtelen, sokszor szervezeten kívülekkel kapartatja ki a gesztenyét, végezteti el a kulimunkát; reprezentálni, reflektor fényében tetszelegni, beszédek mondásával kimerül cselekvőképessége. Ezeket közöltem 1991. első félévében szóban és írásban vezetőséggel három esetben és a harmadikban kértem felmentésemet a helyi szervezetből. Nem okozott meglepetést, hogy az MDF etikai és fegyelmi szabályzat 16., 21., 22., 23. paragrafusait figyelmen kívül hagyva, távollétemben hozott döntést az MDF városi szervezete, kizárta még a lehetőségét is annak, hogy a tagtársaim előtt elmondhassam álláspontomat. A 81 százalékos döntést egyszerű számítással végezték el, jelen volt 9 fő és $9 \times 9 = 81$ százalék. A koncepció eljárás és e számítási mód vészesen hasonlít az elmúlt években honos eljárásokhoz! Sajnálom, hogy a megyei etikai és fegyelmi bizottságtól nem egyforma levelet kaptunk az elnök úrral, ui. nem utasította el fellebbezésemet, hanem "A megyei etikai és fegyelmi bizottság az összes körülményt figyelembe vette, a törökszentmiklói MDF szervezet döntését az Ön egyetértésével másodfokon tudomásul veszi. A további munkájához kívánunk jó egészséget és sok eredményt. Tisztelettel a MEFB részéről Katona Lajos, Bacsó Ernő."

Az ügy ily módon való rendezéséhez a legyengült MDF szervezet megmentése vezetett. A közlemény megjelenésének időpontja nem volt véletlen, ui. meghívtam a maradék tagságot a Máltai Szeretetszolgálat helyi szervezetének, a Monopoli Klub szervezetének megalakításához. Igaz, itt munkát kell végezni, nem elég egy állófogadás, egy vacsora, egy beszéd megtartása! Mindezek tudatában szeretettel hívjuk és várjuk pártunkívüliek, szimpatizánsok, szörványtagok, volt MDF-esek jelentkezését a szervezés alatt álló és cselekvően tenni akaró Törökszentmiklós Környéke MDF Szervezetbe, jelentkezni a Bocskai u. 4/b. II. 4. számon lehet.

Sikerekben gazdag, boldog új évet kíván tisztelettel kedves mindnyájuknak

Balogh József

Nehéz, de sikeres évet zártak az atléták

Mint évek hosszú sora óta mindig, az idén december elején is ünnepélyes keretek között zárták az évadot az atléták. December 7-én a meghívott önkormányzati képviselők, sportvezetők, szülők és természetesen saját sportolói előtt számolt be a szakosztály vezetése az éves munkáról, s vonta meg tevékenységük mérlegét.

A Tigyi József szakosztályvezető köszöntője után beszámolóra felkért Karakas Ferenc szavaiból kiderült, hogy több nagyon komoly nehézséggel kellett megbirkózniuk az atlétáknak 1991 folyamán. A leg súlyosabb gondot a szűkös

Milyen lett a bizonyítvány?

magasabb tantárgyi követelmények miatt az aktív sportolás befejezésére kényszerültek. A Serdülő A korcsoportosok első évesek voltak kategóriájukban, s maguknál idősebbekkel kellett felvenniük a versenyt. Bár helyüket becsülettel megállták, nekik egyelőre inkább jövőjük, mint jelenük van. Az ifiket az hátráltatta - mivel mind végzős középiskolás volt -, hogy az érettségi és felvételi vizsgák sok idejüket és energiájukat vonták el az edzésektől és a versenyzéstől. Hiányoztak a zárszámadáskor a katonai szolgálatra bevonult fiatalok biztosan elkönnyelhető pontjai is.

Szövetség által értékelt 110 szakosztály között.

A szakosztály versenyzői részt vettek az iskolai versenyeztetésben is, s a diákolimpia országos döntőben további négy dobogós eredményt könyvelhettek el:

II. Bertán Gábor gerelyhajítás, Karancsi Zsolt súlylökés

III. Karancsi Zsolt ötpórbá és a Petőfi Sándor Ált. Isk. fiú ötpórbá csapata.

Az országos bajnokságon elért eredmények mellett az atlétákat az elért minősítések alapján is rangsorolják. A fiatalok ezen a területen is kitettek magukat, 15 arany, 13 ezüst és 5 bronzjelvényt szereztek.

Mindent egybevetve a TSE a 41. helyen végzett a szakosztályok között az országos ranglistán, ami három hely visszaesést jelent ugyan a tavalyihoz viszonyítva, de a nehézségeket figyelembe véve igen dicséretes eredmény.

A beszámolót követően Búzás Sándor, az egyesület elnöke méltatta meleg szavakkal a szakosztályban folyó tevékenységet, s nyomatékosan hangsúlyozta: - Az elért eredmények bizonyítják, hogy kiváló szakmai irányítással, lelkesedéssel a leküzdhetetlennek tűnő akadályokat is sikerül ledönteni. Öröm látni, hogy ezt a sok lemondást kívánó munkát mennyi fiatal vállalja, s hogy a közösség nem azt kereste, miért és hogy nem lehet dolgozni, hanem minden módon és eszközzel arra törekedett, hogy lehessen. Ezért az ügyeszeretért szavakban ki sem mondható köszönet illet tanítót és tanítványt egyaránt. -

S hogy mégsem csak szavakban nyilvánuljon meg a köszönet, az elnök könyv- és tárgyjutalmakat nyújtott át a kiemelkedő eredményt elért sportolónak. Az évszáró hagyományoknak megfelelően zárult, a szakosztály vezetése szülők segítségével megvendégelte ifjú sportolót, akik gyönyörködhetnek a helyszínen kiállított eredményteményben, s a versenyeket megörökítő fotókat nézve felidézhetik legkedvesebb emlékeiket.

Pásztor

Karakas Ferenc az eredményeket sorolja.

anyagi körülmények okozták. A TSE elnöksége az előző évi 700.000 helyett 450.000 Ft-ban határozta meg a szakosztály költségvetését. A hiányt szerencsére sikerült kiegészíteni a megyei sportiroda által kiírt pályázaton elnyert 200.000 Ft támogatással, de még így is lényegesen nehezebb gazdasági körülmények között folytathatták a munkát, mint az előző években. Az infláció, a növekvő árak miatt nagy súlyt kellett fektetni a takarékosra, a költségek csökkentésére. Ez azt jelentette, hogy a sportolók csak a legfontosabb versenyekre, minimális kerettel juthattak el, ami behatárolta a pontszerzés lehetőségeit.

Az anyagi gondok mellett egyéb objektív tényezők is befolyásolták az eredményességet. A Serdülő B korcsoportos atléták közül tízen fejezték be tavaly általános iskolai tanulmányukat, akik közül ötven más városban tanulnak tovább, illetve a

Amint a beszámoló második feléből kiderült, mindezek ellenére nincs miért szégyenkezniük a törökszentmiklói atlétáknak, eredményeik magukért beszélnek.

1991 folyamán négy dobogós helyet sikerült megszerezni az országos bajnokságban:

I. A Serdülő "B" nyolcpróba csapat (Karancsi Zsolt, Tóth Nándor, Klenovszki Zoltán)

III. Az ifi fiú tízpróba csapat (Búzás Norbert, Bertán Zoltán, Bana Imre)

Az ifi fiú magasugró csapat (Urvai Dezső, Búzás Norbert, Bertán Gábor, Kurdics Attila)

A Serdülő "B" súlylökő csapat (Karancsi, Tóth, Klenovszki, Márki Szabolcs).

További döntős eredmények: három 4., négy 5., hat 6., két-két 7-8. helyezés. **Összességben 21 bajnok számban szereztek pontot a sportolók, ami a 45. helyet jelenti 301 ponttal a Magyar Atlétikai**

Rendőrségi hírek

Ismeretlen tettesek ellen indult eljárás a múlt évben nagyobb mennyiségű rézhuzal eltulajdonítása miatt. A Fegyverneki Autójavító Kiszövetkezett udvarán parkoló és a Materna Gépipari Kiszövetkezett tulajdonát képező pótkocsis Ifa teherautóról több mint egymillió forint értékű áru eltűnését jelentették be. A nyomozás eredményeként először maga a bejelentést tevő gépkocsivezető került őrizetbe, mivel az áru egy részét ő tulajdonította el és értékesítette. A hiányzó áru nagyobbik hányadát valóban más elkövetők vitték el, akik ugyancsak őrizetbe kerültek.

A tiszapüspöki fk. T. György és fk. T. László testvérekkel szemben őrizetbe vétel mellett, míg társaival szemben szabadlábban hagyás mellett indult büntető eljárás, mivel alaposan gyanúsítható azzal, hogy az utóbbi hónapokban Tiszapüspöki külterületén a szárnyaki részen a Holt-Tisza és az élő Tisza részen több személy sérelmére dolog elleni erőszakkal hétvégi házak feltörését követték el, és több tízezer forint értékű berendezési tárgyakat tulajdonítottak el. Többek között horgászfelszereléseket, rádió- és televíziókészülékeket, dísz tárgyakat, szerszámokat, ruhaneműket és kerékpárokat. A módszerük az volt, hogy a nappali órákban kinezték maguknak és feltörték, az eltulajdonított tárgyakat elrejtették az erdőben, majd az esti és éjszakai órákban visszamentek érte és lakásukra szállították. Nevezett személyek közül alaposan gyanúsíthatóak a püspöki szabadstrandnál gépkocsi feltörésekkel, kerékpárok eltulajdonításával, cselekményeik kiterjedtek Szajol és Tiszafüred településekre is.

Büntető eljárás indult zsebtolvajlás miatt B. Lajos törökszentmiklósi 22 éves lakos ellen, aki alaposan gyanúsítható azzal, hogy 1991. december 17-én az esti órákban a törökszentmiklósi művelődési ház discojában szórakozó egyik személy kabátzsebéből több tízezer forint készpénzt tulajdonított el. Az ügyben soron kívül bíróság elé állítást kezdeményeztünk.

Ismeretlen tetteseket keres a rendőrség, akik alaposan gyanúsíthatóak, hogy december hónap elején Törökszentmiklós város belterületén ablakbemészás módszerével több általános iskola épületébe behatoltak, és onnan magnetonkazettákat, légpuskákat, készpénzt és egyéb tárgyakat tulajdonítottak el.

Ugyancsak ismeretlen tetteseket keres a rendőrség, akik alaposan gyanúsíthatóak, hogy november hónap végén feltehetően álkulcs használatával behatoltak a törökszentmiklósi Tiszatáj MgTsz fűrészüzemébe és onnan eltulajdonítottak 1 db STHIL 020-as láncfűrész és 1 db Bleck & Decker BD 202-es típusú útvefűró gépet, 30.000 forint értékben.

Lakossági bejelentés alapján az egyik törökszentmiklósi, üresen álló, elhagyott lakásban ismeretlen, 55 év körüli nő elhalt személyt talált a rendőrség. A gyors és széles körű nyomozás során megállapítást nyert, hogy az elhalt sérelmére nem követtek el emberölést, a halál oka kihűlés. Az elhalt személyazonossága megállapítást nyert és az eset valamennyi körülménye tisztázódott.

Az MDF Törökszentmiklósi Szervezete és a törökszentmiklósi Hunyadi úti Általános Iskola szeretettel meghív minden kedves érdeklődőt az "MDF a fogyatékos gyermekekért" országos vándorkiállítás törökszentmiklósi megnyitójára. A megnyitó 1992. január 11-én 10 órakor a Városi Művelődési Központ Pódiumtermében kezdődik, ahol dr. Dobos Krisztina helyettes államtitkár mond beszédet. A kiállítás a művelődési központ pincegalériájában tekinthető meg. Délután fél háromtól a Kodály Zoltán Zeneiskola tanárai és növendékei tartanak jótékonyági hangversenyt a zeneiskolában. A rendezvénysorozat keretében január 12-én 8.30-kor szentmise lesz a katolikus főtemplomban; 16-án du. három órakor gyermekmússorral várják az alsó tagozatos általános iskolásokat; január 23-án pedig a No Parking Együttműködés játsszik a művelődési központban délután 5 órától.

Halottaink

Annus Ferencné sz. Vincze Margit 77 éves
 Id. Balázs István 70 éves
 Balogh János 50 éves
 Bajusz Agnes 18 éves
 Bajusz Mátysné Szóke Erzsébet 80 éves
 Bartus Miklós 50 éves
 Bácsi László 88 éves
 Boros Bálintné Török Eszter 73 éves
 Boza István 74 éves
 Buru Ilona 62 éves
 Csabai Piroska 99 éves
 Cserényi Józsefné Bojtok Margit 94 éves
 Csordás János 65 éves
 Deák István 78 éves
 Donkó András 64 éves
 Farkas Imre 83 éves
 Flakk Istvánné Lipcsák Erzsébet 95 éves
 Fodor István 82 éves
 Földvári Károly 87 éves
 Futó János 75 éves
 Habók Margit 52 éves
 Hasznos Imre Gyula 76 éves
 Hoppál Györgyné sz. Török Piroska 91 éves
 Izsó Mihályné Benei Erzsébet 72 éves
 Karancsi Anita 5 hetes
 Katona Ferencné sz. Hegedűs Anna 85 éves
 Kiss Ilona 67 éves
 Korom Lászlóné Pató Ilona 83 éves
 Kovács István 50 éves
 Ladnai Károlyné Major Terézia 67 éves
 Lovas Imréné sz. Csala Rozália 86 éves
 Markóth Andrásné sz. Németh Erzsébet 88 éves
 Mészáros Ferenc 61 éves
 Mészáros János 93 éves
 Mikle Erzsébet 11 éves
 Molnár Józsefné sz. Nadas Rozália 82 éves
 Nagy Ferenc 64 éves
 Nagy Lajos 89 éves
 Nagy Miklósné Pató Zsuzsanna 87 éves
 Nyóvá Miklós 46 éves
 Oz István 78 éves
 Pálai István 71 éves
 Rábaközi Jánosné sz. Görög Ilona 75 éves
 Özv. Sarkadi Károlyné Köteles Erzsébet 66 éves
 Seres Ferencné sz. Szarvas Ilona 79 éves
 Subicz Györgyné Csicsai Rozália 77 éves
 Szabó Józsefné Korsós Róza 82 éves
 Varró László 86 éves
 Vastag István 42 éves
 Zsigri Ferenc 70 éves

Gyöngyös központjában 2 + 2 fős szobás telefonos, tehermentes öröklakás eladó. Érdeklődni: tel.: 76/24-309, 6000 Kecskemét, Sóllyom u. 7.

Közzeti orvosok január havi ügyeleti beosztása

	Délután	Éjsz	Készenl.	
31-én	3	-	2	dr. Tivadar József
1-jén	9	-	9	dr. Boros Rózsa
2-án	7	1		dr. Gombkötő Gyula
3-án	5	3		dr. Tivadar József
4-én	3		8	dr. Alföldi Rózsa
5-én	9	-	9	dr. Várhelyi Dániel
6-án	4	4		dr. Boros Rózsa
7-én	2	1		dr. Tivadar József
8-án	7			dr. Gombkötő Gyula
9-én	9	5		dr. Tóth Éva
10-én	1	9		dr. Várhelyi Dániel
11-én	Ttenyő	Ttenyő		dr. Alföldi Rózsa
12-én	9	-		dr. Gombkötő Gyula
13-án	3	8		dr. Alföldi Rózsa
14-én	4	1		dr. Tivadar József
15-én	5	9		dr. Tivadar József
16-án	2	3		dr. Boros Rózsa
17-én	1	2		dr. Várhelyi Dániel
18-án	1	-	1	dr. Magyar Elza
19-én	Ttenyő	-	Ttenyő	dr. Tivadar József
20-án	7	9		dr. Gombkötő Gyula
21-én	9	1		dr. Tóth Éva
22-én	3	9		dr. Alföldi Rózsa
23-án	5	5		dr. Tivadar József
24-én	2	7		dr. Boros Rózsa
25-én	1	-	1	dr. Tóth Éva
26-án	9	-	9	dr. Magyar Elza
27-én	4	4		dr. Gombkötő Gyula
28-án	9	2		dr. Tóth Éva
29-én	7	9		dr. Tivadar József
30-án	1	7		dr. Várhelyi Dániel
31-én	3	9		dr. Alföldi Rózsa

Gyógyszertárak ügyeleti rendje

1992. január 1. 15/66 Almásy u. 2.
 január 4-5. 15/66 Almásy u. 2.
 január 11-12. 15/66. Almásy u. 2.
 január 18-19. 15/66. Almásy u. 2.
 január 25-26. 15/67. Kapisztrán u.
 február 1-2. 15/68. Kossuth u.
 február 8-9. 15/66. Almásy u.

1991-ben az előző évhez hasonlóan, ajándékosomagokat készítettett és juttatott el a Polgármesteri Hivatal hétszáz 70 év feletti lakosnak. A csomagok értéke darabonként ezer forint volt, melyeknek összeállítását Hajdrik József mozgássérült kisvállalkozó és Balogh József rokkantnyugdíjas kisvállalkozó, az MDF szolnoki szervezetének tagja végezte. A csomagok kiszállítása, a rászorultak felkeresése városunkban működő tsz-ek, vállalatok, intézmények segítségével történt.

Törökszentmiklós és Vidéke Független Közéleti Lap

Szerkesztőség: Törökszentmiklós, Kossuth L. út 135., Pf. 100. Telefon: 13.
 Megbízott szerkesztő: Szurmay Zoltán
 Tervezőszerkesztő: Bódi Béla

Kiadásért felelős:
 Törökszentmiklós és Vidéke Újság Alapítvány

Nyomda Szolnok, Verseghy út 35.

ISSN 0866-1839